

Remissvar: SOU 2025:58 – En stärkt hästnäring: för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Inledning

Svenska Ridsportförbundet (SvRF) tackar för möjligheten att lämna synpunkter på betänkandet SOU 2025:58. Förbundet ser positivt på utredningens ambition att stärka hästnäringen och dess roll för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa.

SvRF är ett specialidrottsförbund under Riksidrottsförbundet och verkar genom sina 800 föreningar, 19 distrikt och 140 000 enskilda medlemmar för att främja ridning, körning, voltige som motion, folksport och tävlingsidrott samt att sprida kunskap om god hästhållning och säker hantering av hästar. Av SvRF:s 800 föreningar så bedriver ca 430 ridskola. På ridskolorna har man ca 6 miljoner uppsittningar årligen, 56 % av ridskolorna bedriver verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Ridsporten är öppen för alla och har aktiva i samtliga åldrar. Män, kvinnor, flickor och pojkar tävlar på samma villkor.

Utöver medlemskapet i Riksidrottsförbundet så är SvRF representerat i Hästnäringens Nationella Stiftelse HNS, Hästnäringens Yrkesnämnd HYN, Lantbrukarnas Riksförbund LRF:s branschkommitté häst.

SvRF:s remissvar fokuserar på **området**

- **Utbildningsbehov och kompetensförsörjning** och **området**
- **Möjlighet för fler barn och unga att delta i hästverksamheter**, vilka ligger närmast förbundets kärnuppdrag.

När det gäller **området - Stärkt hästföretagande och ökad sysselsättning**, finns synpunkterna sammanställda genom samverkan med LRF (Lantbrukarnas Riksförbund) samt genom Hästnäringens Nationella stiftelse. I denna samverkan vill vi särskilt poängtera vikten av förbättrad statistik och digitala hästpass, där utredningen föreslår två regeringsuppdrag till Jordbruksverket som förväntas leda till förbättrad statistik och uppföljning, samt underlätta administrationen inom hästnäringen.

Sammanfattande ställningstagande: SvRF stödjer utredningens förslag inom dessa två områden. Här vill vi särskilt betona vikten av samverkan med berörda organisationer, kvalitetssäkrade utbildningar som leder till anställningsbarhet, samt stödformer som stärker ridskolor och gör det möjligt för fler barn och unga att delta. Förslagen ligger helt i linje med SvRF:s strategi och viljeinriktning.

Utbildningsbehov och kompetensförsörjning

4.14.8 Yrkespaket för hästskötare och anläggningsskötare inom Komvux

SvRF stödjer förslaget att Skolverket ges i uppdrag att ta fram yrkespaket för hästskötare och anläggningsskötare. Vi ser ett särskilt behov av utbildning för **anläggningsskötare** riktad till vuxna som ska in eller ställa om på arbetsmarknaden. Detta är en bredare kompetens som stärker anställningsbarheten och är mindre direkt knuten till hästen, vilket kan göra den attraktiv för fler. Ett nationellt yrkespaket för **hästskötare** bedömer vi vara ett viktigt steg för att skapa likvärdighet, kvalitetssäkring och tydliga kompetenskrav inom yrkesrollen. Hästnäringen har ett stort och långsiktigt behov av utbildade hästskötare, och ett tydligt yrkespaket underlättar både anställningsbarhet och möjligheten att möta branschens krav på säkerhet, djurvälstånd och professionellt arbetssätt.

För att säkerställa relevans, kvalitet, praktisk förankring så bör utbildningen utformas i nära dialog med hästnäringens organisationer.

4.14.9 Återrapporteringskrav för YH-utbildningar inom häst

SvRF stödjer förslaget att MYH ska återrapportera beslut om YH-utbildningar inom häst och tydliggöra sin kontakt med relevanta branschorganisationer.

SvRF betonar dock att denna dialog måste ske i beredningsfasen, innan beslut fattas. Branschens insyn och medverkan är avgörande för transparens, kvalitetssäkring och för att undvika att utbildningar utvecklas utan tillräcklig förankring av hästnäringens behov. Att knyta en närmare dialog ger bättre överblick och grepp om hela utbildningssystemet.

4.14.10 Stabil finansiering för investeringstunga YH-utbildningar

SvRF stödjer förslaget att inkludera YH-utbildningar inom häst i satsningar på stabila förutsättningar för investeringstunga utbildningsmiljöer.

Samtidigt bör det bevakas att det inte sker på bekostnad av folkhögskolan eller universitetsutbildningar.

Folkhögskolan fyller en bärande funktion för samhälle och yrkesliv genom kombinationen av stöd, struktur och praktiskt lärande något som är särskilt relevant inom hästnäringen där ansvar, rutiner och säkerhet är centrala. För att möta framtidens behov är det därför viktigt att satsningar på YH-utbildningar sker i balans med hela utbildningskedjan. Folkhögskolan och universitetsutbildningar fyller funktioner som inte kan ersättas av YH, och dessa utbildningsvägar behöver utvecklas parallellt för att tillsammans säkerställa en hållbar kompetensförsörjning.

Möjlighet för fler barn och unga att delta i hästverksamheter

5.9.7 Riktat statligt stöd via MUCF för hästverksamhet utanför idrottsrörelsen

SvRF välkomnar satsningar på barn och unga. Förslaget bör dock utformas så att samverkan mellan aktörer främjas och befintliga strukturer, såsom Hästnäringens Ungdomssatsning (HUS) och Ridsportförbundets existerande ungdomsstruktur, kan förstärkas. Därför bör de som bedriver verksamhet inom idrottsrörelsen också inkluderas i stödet. En effektiv start kan vara ett riktat projektstöd för aktiviteter för barn och unga, som organisationer kan söka.

Samverkan är en framgångsfaktor. Förslaget bör kunna växlas upp genom befintliga stödsystem för effektivitet. För att möta framtidens behov bör stöd även bidra till att stärka barns och ungas faktiska tillgänglighet till hästverksamhet, både geografiskt och socialt. När ridskolor förlorar stadsnära lägen minskar möjligheten för många barn att delta, särskilt de som saknar transportmöjligheter. Detta behöver beaktas i utformningen av stödet.

5.8.8 Stöd för investeringar i anläggningar

- **Förstärkt RF-anläggningsstöd:** SvRF stödjer förslaget som är i linje med både förbundets och idrottens övergripande strategi.
- **Investeringsstöd via Jordbruksverket:** SvRF stödjer förslaget, men bevakar att befintliga stöd inte äventyras.
- **Anläggningsfond enligt dansk modell:** SvRF stödjer förslaget.

Anläggningsfrågan är helt fundamental för ridsportens fortlevnad och utveckling. Ridskolan är helt unik i sitt slag, både i Sverige och ur ett internationellt perspektiv, särskild med den mångfald av föreningsdrivna ridskolor som har en avgörande betydelse för att ridsporten är tillgänglig i hela Sverige.

Ridsporten samlas kring hästar och för att hålla hög säkerhet för hästar och människor krävs utbildad och erfaren personal. Här skiljer sig ridsporten många gånger från andra idrotter där verksamheten kan vila helt på ideella ledare och föräldrar.

Medan många andra idrotter kan hyra lokaler per timme, kräver ridsporten och hästvälzfärden hagmarker och ändamålsenliga anläggningar. Då hästen behöver omvårdnad, motion, stall och hagar, alla dagar året runt.

Vi ser att när städer växer så riskerar allt fler stadsnära ridskolor att byggas in. Viktiga hagmarker försvinner, vilket påverkar hästvälzfärden och ekonomin negativt. Samtidigt är närhet och tillgänglighet till idrottsanläggningar viktiga förutsättningar för barns och ungas idrottande. När ridskolor flyttar från tätorten/ut på landet där inga bussförbindelser finns så riskerar deltagarantalet också att sjunka.

Idag bär många ridskolor tunga drifts- och underhållskostnader. Vi ser tydligt att föreningens ekonomi är mer hållbar på kommunala anläggningar där kommunen samtidigt står för driftskostnader som till exempel el, vatten, avlopp, sophämtning, snöröjning, ridunderlag, vaktmästare. När föreningen äger och driver anläggningen helt i egen regi, är driftskostnaderna oerhört betungande rent ekonomiskt.

5.8.9 Särskilt statligt stöd för ridskolors drift

SvRF stödjer utredningens förslag. Detta ligger i linje med SvRF:s strategi och våra satsningar på förstärkt medlemskap och medlemsrekrytering. Att driva ridskola innebär ett ständigt ansvar för dess drift. I detta avseende delar SvRF utredningens slutsatser om att ett anläggningsstöd inte är tillräckligt. Ett särskilt driftstöd till ridskolan vid sidan av de idrottsliga bidragen, är en nödvändighet för ridskolans långsiktiga överlevnad.

När det gäller andra idrotter som bedrivs i exempelvis skolans idrottshall, så står kommunen ofta för all drift, underhåll, vaktmästare, lokalvård etc. I de fall kommunen står för driften av ridanläggningen så räknas ofta vissa delar bort, såsom exempelvis ridunderlaget. Vilket i en annan idrott med kommunalt ägande eller drift/ driftbidrag skulle te sig mycket märkligt om man som idrott måste betala sitt eget golv med jämna mellanrum då det slits ut.

Det kommunala anläggningsstödet varierar i landets kommuner. Det är givetvis av stor betydelse, men oftast inte tillräckligt för att bygga och drifta ändamålsenliga ridsportsanläggningar som lever upp till lagkrav och som är anpassade till både hästens välfärd enligt djurskyddslagen, tillgänglighet och säkerhet för människor.

I det här sammanhanget är det viktigt att påvisa att ridskolan/föreningen i hög utsträckning också är arbetsgivare, eftersom det krävs personal för omvårdnad av

hästarna. Det innebär att anläggningarna också måste leva upp till arbetsmiljökrav för en ändamålsenlig arbetsmiljö. Ridskolan används ofta till daglig verksamhet för personer med särskilda behov vilket ställer särskilda krav på anläggning och personal.

Att bedriva ridskoleverksamhet är en kostnadsintensiv verksamhet.

Hästar och personal gör att ridskolans driftkostnader är höga.

Eleven/ridskoleryttaren betalar för ridlektionen = hästen och personalen vilket gör att det i sig är dyrare än flera andra idrotter. När utövaren utöver hästen och personalen även behöver stå för anläggningens kostnader och drift medför den så höga avgifter att vissa inte har råd.

SvRF anser att alla ska ha möjlighet att välja den idrott de önskar. För att det ska bli en verklighet behövs samhällets stöd. Ridskolan är en resurs för samhället på flera sätt, och skulle i större utsträckning kunna användas i arbetet för bättre folkhälsa bland både unga och äldre. Hästar har en bevisad läkande förmåga. Strukturen och miljön runt hästarna är en plats att hämta kraft ur för till exempel rehabilitering och personer med psykisk ohälsa, hemmasittare. I utredningen lyfts många exempel på hästens betydelse för människors välbefinnande.

Något som också tydligt framgår i utredningen är att ridsporten har en särskilt stor betydelse för människor med funktionsnedsättning.

Ridskolan är ofta kommunens största fritidsgård, ett faktum som kommuner ofta förbisett. Ridskolan är en plats att växa på tillsammans med vänner och hästar, och där det finns närvarande vuxna ledare på plats, varje dag. Ridskolan är ett rikt, svenskt kulturarv och en aktiv mötesplats över generationsgränserna. För ridskolans överlevnad är det viktigt att bevaka att det befintliga stödet inte påverkas negativt.

Förslaget harmonierar med SvRF strategi och viljeinriktning och stärker ridskolornas långsiktiga förutsättningar för överlevnad.

I LRFs remissvar belyser man att hästnäringens potential inom beredskapsområdet inte berörs i utredningen. LRF säger att potentialen är betydande och bör beaktas i kommande analyser och politiska ställningstaganden.

SvRF instämmer med LRF i att hästen kan komma att behövas i krisberedskapen. I händelse av brist på bränsle kan hästen behövas till transport, jordbruk och i sista hand som föda. Avel av ridhästar skulle kunna finansieras genom statliga stutier, förslagsvis på hästnäringens tre riksanläggningar, skulle detta också kunna tillgodose det stora behovet av hästar på landets ridskolor. Statligt ägda hästar som skulle finnas tillgängliga i kristider.

Avslutande synpunkter

SvRF ser positivt på utredningens helhetsgrepp och betonar vikten av:

- Samverkan mellan aktörer för att nå effekt.
- Utbildningar som leder till anställningsbarhet och långsiktig kompetensförsörjning.
- Stödformer som stärker ridskolor och möjliggör deltagande för fler barn och unga.
- Stödformer för investeringar i anläggningar är nödvändiga för långsiktig fortlevnad och verksamhetsutveckling.

Vi ser fram emot fortsatt dialog och samarbete för att utveckla hästnäringen i Sverige.

Svenska Ridsportförbundet 2026-02-19

.....

Maria Guggenberger

Tf GS Svenska Ridsportförbundet

This document contains 6 pages before this page

Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

Johanna Maria Guggenberger

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Svenska Ridsportförbundet

301f8246-59d9-4243-b84f-b46526016064 - 2026-02-20 08:05:54 UTC +02:00

BankID / Freja eID - 2a7f2cf0-d2e4-4df7-827b-46cff0a848bc - SE

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende